

VIRU-NIGULA VALLA 2024. AASTA EELARVE SELETUSKIRI

SISUKORD

1. ÜLDOSA.....	4
1.1. MAKROMAJANDUS- JA RAHANDUSPROGNOOS	4
1.2. KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE FINANTSJUHTIMISE SEADUS (KOFs).....	6
1.3. ÜLEVAADE VIRU-NIGULA VALLA 2024. AASTA EELARVEST	7
2. PÕHITEGEVUSE TULUD.....	10
2.1. MAKSUTULUD.....	11
2.2. KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK (OMATULUD).....	13
2.3. SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS	15
2.4. MUUD TEGEVUSTULUD.....	16
3. PÕHITEGEVUSE KULUD	18
3.1. ÜLDVALITSEMINE (01)	19
3.2. MAJANDUS (04).....	21
3.2.1. Maanteetransport (teede ja tänavate korrashoid)	22
3.2.2. Transpordi korraldus.....	23
3.2.3. Muu majandus	23
3.3. KESKKONNAKAITSE (05).....	24
3.3.1. Jäätmekäitlus	24
3.4. ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS (06).....	25
3.4.1. Tänavavalgustus	26
3.4.2. Elamu- ja kommunaalmajandus	26
3.5. TERVISHOID	27
3.6. VABA AEG JA KULTUUR (08).....	27
3.6.1. Viru-Nigula valla spordikeskus	28
3.6.2. Viru-Nigula piirkondlik sporditegevus	29
3.6.3. Noorsootöö ja noortekeskused.....	29
3.6.4. Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused	29
3.6.5. Viru-Nigula valla raamatukogu.....	30
3.6.6. Viru-Nigula valla kultuurikeskus	30
3.6.7. Viru-Nigula Muuseumid	31
3.6.8. Ringhäälingu- ja kirjastamiskulu.....	31
3.7. HARIDUS (09).....	31
3.7.1. ALUSHARIDUSE VALDKONNA KULUDE ÜLEVAADE	33
3.7.2. PÕHIHARIDUSE VALDKONNA KULUDE ÜLEVAADE	33
3.7.3. HUVIHARIDUS (MUUSIKAKOOL)	33
3.7.4. KOOLITRANSPOORT	34

3.7.5. KOOLITOIT	34
3.7.6. MUU HARIDUS	34
3.8. SOTSIAALNE KAITSE (10)	34
3.8.1. Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse.....	37
3.8.2. Muu eakate sotsiaalne kaitse	38
3.8.3. Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused	39
3.8.4. Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	39
3.8.5. Riiklik toimetulekutoetus.....	39
3.8.6. Muu sotsiaalne kaitse	39
4. INVESTEERIMISTEGEVUS.....	41
5. FINANTSEERIMISTEGEVUS	42
6. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	42

1. ÜLDOSA

Viru-Nigula vallas on seisuga 01.01.2024 5720 elanikku. 01.01.2023 seisuga oli 5720 elanikku, suurenemine 109 inimese võrra. Valla territooriumi pindala on 312,58 km². Vallas on kokku 46 asulat: üks linn (Kunda), kaks alevikku (Aseri ja Viru-Nigula) ning 43 küla. Keskuseks on Kunda linn.

Valla 2024. aasta eelarve koostamise õiguslikud alused on kohaliku omavalitsuse korralduse seadus ja Viru-Nigula valla arengukava. Eelarve koostamise aluseks on Rahandusministeeriumi suvine majandusproгноos, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFs) ja Viru-Nigula valla arengukava, eelarvestrateegia ja finantsjuhtimise kord.

Viru-Nigula valla eelarvelised hallatavad asutused on Kunda Ühisgümnaasium, Aseri Kool, Vasta Kool, Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke, Viru-Nigula valla kultuurikeskus, Viru-Nigula Avatud Noortekeskus, Viru-Nigula valla raamatukogu, Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande Keskus, Viru-Nigula valla spordikeskus, Viru-Nigula valla muusikakool, Viru-Nigula valla majanduskeskus.

1.1. Makromajandus- ja rahandusproгноos

Majandusolud on pärast sõja puhkemist Eestis ja lähiriikides olnud keerulised. Majandusliku kindlustunde indikaatorid ja nendega käsikäes käiv majanduskasv on viimase pooleteise aasta jooksul liikunud allamäge. EL riikide majanduskasvu on pärssinud energia kiire hinnatõus ning sõjast tingitud kaubanduspiirangud. Eestit kui piiriäärset majandust on idakaubanduse järsk langus mõjutanud keskmisest rohkem. Eesti kui suure ekspordi osakaaluga majanduse jaoks teeb olukorra keeruliseks EL keskmisest selgelt kehvem olukord meie lähi naabrite juures. 2022. aastal oli Eesti majandus statistika järgi ainukesena ELis languses ja langus on jätkunud ka 2023. aastal.

Mitmete näitajate järgi on Eesti majandus viimaste aastate kriisidele siiski hästi vastu pidanud. Töötuse kasv sõja algusest on olnud mõõdukas ja paljuski seotud põgenike saabumisega, kes on tööturul olnud aktiivsed. Ettevõtted on suutnud kasvanud sisendhinnad väljamüügihindadesse enamasti üle kanda, kasumlikkust isegi kasvatades. Samal ajal on palgad kasvanud suhteliselt kiiresti, keskmiselt üle 10% aastas, kuigi hinnatõusule on see kasv kuni viimase ajani alla jäänud. 2022. aastal, pea 20% hinnatõusu tingimustes, õnnestus elanikkonnal tervikuna oma tarbimise taset kasvatada, kuigi reaalsissetulekud vähenesid oluliselt. Sellele

aitasid kaasa viirusekriisi aegsete piirangute ajal kogunenud säästud ja pensioni II samba varade kasutuselevõtmine.

Kevadega võrreldes on majandusarengu väljavaated lähemaks aastaks muutunud pessimistlikumaks. Kevadist prognoosi tehes oli majanduskonjunktuur enamikus EL riikides pöördunud kergele tõusule, andes lootust majanduskasvu peatsest taastumist. Sellest ajast alates aga on majanduskliima enamikus EL riikides, nagu ka Eestis, hakanud taas jähnenema. ELis on jähnenemine kõige jõulisem Saksamaal, mis on seotud Hiina majanduse raskustega. Eesti jaoks on kõige problemaatilisem nõudluse järsk langus Põhjamaade kinnisvara- ja ehitussektoris, millele on orienteeritud suur osa kohalikust puidu- ja mööblitööstusest.

Nõrk välisnõudluse ja tootmissisendite kiirelt kasvanud hinnad hoiavad Eesti majanduse languses ka 2023. aastal. Eesti eksport on eelkõige nõrga välisnõudluse ja transiitkaubanduse kadumise tõttu 2023. aastal selges languses. Kevadel oodatud konjunktuuri paranemine on praeguseks lükkunud 2024. aastasse, mis koos ettevõtete kohanemisega peaks taastama ka ekspordi kasvu. 2023. aastal on oodata 2% majanduslangust, kuid järgneval paaril aastal juba pea 3% tõusu.

Hinnatõus aeglustub 2023. aasta jooksul kiiresti, jõudes aasta lõpuks alla 6% aastases võrdluses. See tähendab, et palga- ja pensionitulu ostujõud aasta kokkuvõttes suureneb. Eluasemega seotud kulude hinnatõus aeglustub energiahindade langusele pöördudes juba sellel aastal oluliselt, kuid toiduainete hinnatõus taandub visamalt. 2023. aasta kokkuvõttes jääb inflatsioon 10% alla ja järgmisel aastal 5% piiresse, aeglustudes edaspidi veelgi.

Hõivatute arv jätkab aastases arvestuses kasvu vaatamata keerulistele aegadele. 2023. aasta teises pooles töökohtade arv siiski väheneb, kuna nõudlus mõnedel eksporditurgudel on väga nõrk. Majandusolude paranedes järgmisel aastal taastuvad ka töökohad. Tööpuudus tõuseb siiski paari aasta jooksul mõõdukalt – töötuse ja hõive samaaegne kasv on võimalik sõjapõgenike lisandumise kaudu meie tööturule.

Investeeringud olid 2022. aastal tervikuna languses kiire hinnatõusu tõttu, kuid elanike eluasemeinvesteeringud siiski kasvasid. Kõrgele tõusnud laenuintressid pidurdavad eelkõige uute eluasemeinvesteeringute tegemist. Ettevõtted ootavad väli konjunktuuri paranemist, valitsussektori investeeringud aga kulmineeruvad 2026. aastal EL rahade suurema kasutamise ja Rail Balticu ehitusega.

2023. aasta eelarvepositsioon on tugevalt mõjutatud viimastel aastatel langetatud püsikulusid suurendanud eelarveotsustest, mis vaatamata kevadel oodatust paremale maksulaekumisele viib

eelarvepuudujäägi 2023. aastal 1,28 miljardi euronit ehk 3,3%ni SKPst. Puudujääki süvendab omakorda ka laenukoormuse kasvu ning intressimäärade tõusu toel jõudsalt kasvav intressikulu. Võrreldes kevadise prognoosiga on puudujääk 2023 ja 2024. aastal 1,0% ja 1,3% SKPst väiksem, kuid 2025. aastal 0,1% võrra SKPst suurem. Peamine muutus järgnevate aastate eelarvepositsioonis tuleb 2023.aasta suvel vastu võetud maksuseaduste ja perehüvitiste seaduse muudatustest ning kaitsekulude suurendamisest 3%ni SKPst.

Valitsussektori võlakoormus kasvab suurenenud defitsiidi tulemusel 2023. aastal 19,4%ni SKPst ja jõuab 2027. aastaks 30,4%ni SKPst.

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos 2023 (<https://www.fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/fiskaalpoliitika-ja-majandus/rahandusministeeriumi-majandusprognoos>).

Tabel 1. Rahandusministeeriumi 2023. aasta suveprognoosi põhinäitajad.

Näitaja	2022	2023	2024	2025	2026	2027
SKP reaalkasv, %	-0,5	-2,0	2,7	3,0	2,5	2,2
Tööpuudus %	5,6	6,1	6,7	6,4	6,2	6,1
Inflatsioon %	19,4	9,6	4,6	2,5	1,7	1,9
Palgakasv %	11,6	11,2	6,6	5,3	4,9	4,5
Tööhõive kasv, %	4,1	1,0	0,4	0,1	0,0	0,0
Tööpuuduse määr, %	5,6	6,1	6,7	6,4	6,2	6,1
Keskmine palk, eurot	1 473	1 645	1 828	1 950	2 053	2 153
Valitsussektori:						
struktuurne eelarvepositsioon, % SKPst	-0,9	-3,3	-2,9	-4,1	-4,2	-4,4
nominaalne eelarvepositsioon, % SKPst	-0,8	-1,2	-1,3	-3,2	-3,7	-4,3

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos 2023.

1.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFS)

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele (KOFS) koosneb eelarve osadest. Sõltumata arvestusviisist on eelarve jaotatud viieks osaks:

PÕHITEGEVUSE TULUD
Maksutulud. Tulud kaupade ja teenuste müügist. Saadavad toetused. Muud tegevustulud.
PÕHITEGEVUSE KULUD
Antavad toetused. Muud tegevuskulud.
INVESTEERIMISTEGEVUS
Põhivara soetus ja põhivara müük. Põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine. Osaluste soetus ja osaluste müük. Muude aktsiate ja osade soetus. Antavad ja tagasilaekuvad laenud. Finantstulud ja finantskulud.
FINANTSEERIMISTEGEVUS
Võetud laenude tagasimaksmine. Kapitalirendikohustuste täitmine. Emiteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel.
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS
Raha ja pangakontode saldo muutus. Rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus. Soetatud võlakirjade saldo muutus.

1.3. Ülevaade Viru-Nigula valla 2024. aasta eelarvest

Käesolev eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks 01.01.-31.12.2024. Tulude ja kulude prognoos baseerub Rahandusministeeriumi 2023. aasta suvisel majandusprognoosil.

Eelarve esitusvaluutaks on euro. Eelarve on koostatud tekkepõhisel printsiibil, mis tähendab, et selles kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse.

Eelarve väljaminekute pool on liigendatud tegevusalade ja paralleelselt rahandusministeeriumi määruses sätestatud kululiikide kaupa (mille alusel omakorda jaotub eelarve väljaminekute pool kahte suuremasse osasse – põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud).

Eelarvega kavandatakse täita arengukavades ja eelarvestrateegias 2024. aastaks plaanitud eesmärgid võimalikult sarnases mahus ja viisil. Samas on majandusolukord poole aastaga palju muutunud, võrreldes perioodiga kui koostati valla eelarvestrateegiat. Valitsus on teinud olulisi otsuseid, mis mõjutavad KOV-de võimalusi ja võimekust. Suurima mõjuga on valitsuse otsus tõsta pedagoogide töötasu miinimumi ca 24%. Mõju seisneb selles, et pedagoogide töötasu miinimumi alusel saavad bakalaureuse haridusega lasteaiaõpetajad 90% ning magistriharidusega 100% pedagoogide alammäärast töötasu. Samuti on muusikakooliõpetajad seotud pedagoogide miinimumtasuga. Samas kui võtta ära seos pedagoogide miinimumtasuga, siis on oluliselt raskem leida kvalifitseeritud tööjõudu haridussektoris. Selline otsus on pannud Viru-Nigula valla olukorda, kus muud teenused võivad kannatada (kannatavad). Analüüsides maksumaksjate arvu läbi aastate, siis see on pigem paigal või langustrendis, tulumaksu tõus on seotud palgatõusuga. Seetõttu valla tulude kasv on minimaalne ning suurelt palgatõusu arvelt. See pole pikas perspektiivis jätkusuutlik ning edaspidi tuleb valla kulud (kulude tõus) põhjalikult läbi analüüsida.

Viru-Nigula valla eelarve **põhitegevuse tulude** kogumaht 2024. aastal on 10 798 012 eurot (+338 809,25 eurot rohkem võrreldes 2023.aastaga)

Põhitegevuse kulude kogumaht on 10 773 125,64 eurot (+407 855,80 eurot rohkem võrreldes 2023.aastaga). Selle tulemusel on põhitegevuse tulem planeeritud 24 886,36 eurot. Personalikulud suurenevad +4% võrreldes eelmise aastaga. Personalikulude planeerimisel lähtuti seisukohast, et 2024. aastal suureneb palgafond miinimumpalga tõusu tõttu (+11,6%), pedagoogide miinimumpalga tõusu tõttu täistööajaga töötamise korral (+1,7%) ning põhjendatud juhtudel koosseisude muutuse tõttu. Majanduskulud on tõusnud kokku (+0,7%) võrreldes 2023. aasta lõpliku eelarvega.

Investeerimistegevus kokku (= investeerimistegevuse sissetulekud – väljaminekud) on summas -1 556 821,48 eurot. Muud tulu põhivara müügist (+) 150 000 eurot, intressitulud (+) 3 000 eurot. Muud toetused põhivara soetuseks (-)11 184 eurot, finantskulud (laenuintressid) (-) 150 000 eurot. Põhivara soetus on planeeritud summas (-) 2 491 478,48 eurot ja põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+) 942 841 eurot.

Põhitegevuse tulem ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 24 886,36 eurot. Põhitegevuse tulused mõjutab olulisel osal riigieelarvest eraldatava toetusfondi ja tasandusfondi maht. Toetusfondi eraldised on antud eelarve projekti koostamise ajal Vabariigi Valitsuse poolt veel lõplikult kinnitamata. Esialgsete andmete alusel (seisuga 13.11.2023) tasandusfond suureneb 366 913 euro võrra, toetusfond väheneb 522 851 euro võrra. Andmeid on arvestatud eeldusel, et pedagoogide alampalgamäär tõuseb 1,7%. Andmed muutuvad jooksvalt!

Eelarve tulem on põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahe, millele on liidetud investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma.

Eelarve tulem on negatiivne summas -1 550 611,23 eurot. See tähendab, et investeringute omaosaluse katmiseks oma raha ei jätku ja on vaja kaasata võõrvahendeid (pangalaenu). Investeringute kogumaht kumuleerivalt järgib pikaajalist eelarvestrateegiat.

2. PÕHITEGEVUSE TULUD

Viru-Nigula valla põhitegevuse tulud koosnevad maksudest, järgnevad tulud kaupade ja teenuste müügist, tulud toetustest, sh projektitoetused, omatuludest ning muudest tuludest. Põhitegevuse tulud kokku moodustavad 10 798 012 eurot (2023: 10 407 624 eurot), mis on 390 388 eurot suurem (3,6%) kui eelmisel aastal. Maksutulud moodustavad Viru-Nigula valla eelarvetulude mahust 55,6%. Järgnevad toetused 37,38,%, omatulud 6,02% ja muud tulud 1%. Tulubaasi mõjutavad eelkõige maksutulude laekumine (vähenev maksumaksjate arv), tegevuskuludeks saadavate toetuste laekumine ja omatulude laekumiste vähenemine.

Ülevaade põhitegevuse tuludest summaliselt on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 2. Tulude võrdlus aastatel 2023-2024.

Tulu liik	Nimetus	2023 eelarve lõplik	Eelarve täitmine 30.09.2023	Eelarve 2024	Eelarve muutus
	PÕHITEGEVUSE TULUD	10 407 624	8 996 695	10 798 012	390 388
30	MAKSUD JA SOTSIAALKINDLUSTUSMAKSED	5 208 000	4 347 705	6 003 743	795 743
300000	Tulumaks füüsilise isiku tulult	5 000 000	4 226 410	5 847 000	847 000
303000	Maamaks	208 000	121 295	156 743	-51 257
32	KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	626 017	578 171	650 250	24 233
3200	Riigilõivud registritoimingutelt	5 000	5 875	5 500	500
3220	TULUD HARIDUSALASEST TEGEVUSEST	273 500	230 636	276 600	3 100
3221	TULUD KULTUURI- JA KUNSTIALASEST TEGEVUSEST	41 000	30 388	46 500	5 500
3222	TULUD SPORDI- JA PUHKEALASEST TEGEVUSEST	95 000	84 167	100 000	5 000
3224	TULUD SOTSIAALABIALASEST TEGEVUSEST	20 000	11 248	12 000	-8 000
3225	ELAMU- JA KOMMUNAALTEGEVUSE TULUD	47 500	18 191	35 000	-12 500
3229	ÜLDVALITSEMISE TULUD	100	39	50	-50
3230	TULUD TRANSPORDI- JA SIDEALASEST TEGEVUSEST	8 000	9 449	10 000	2 000

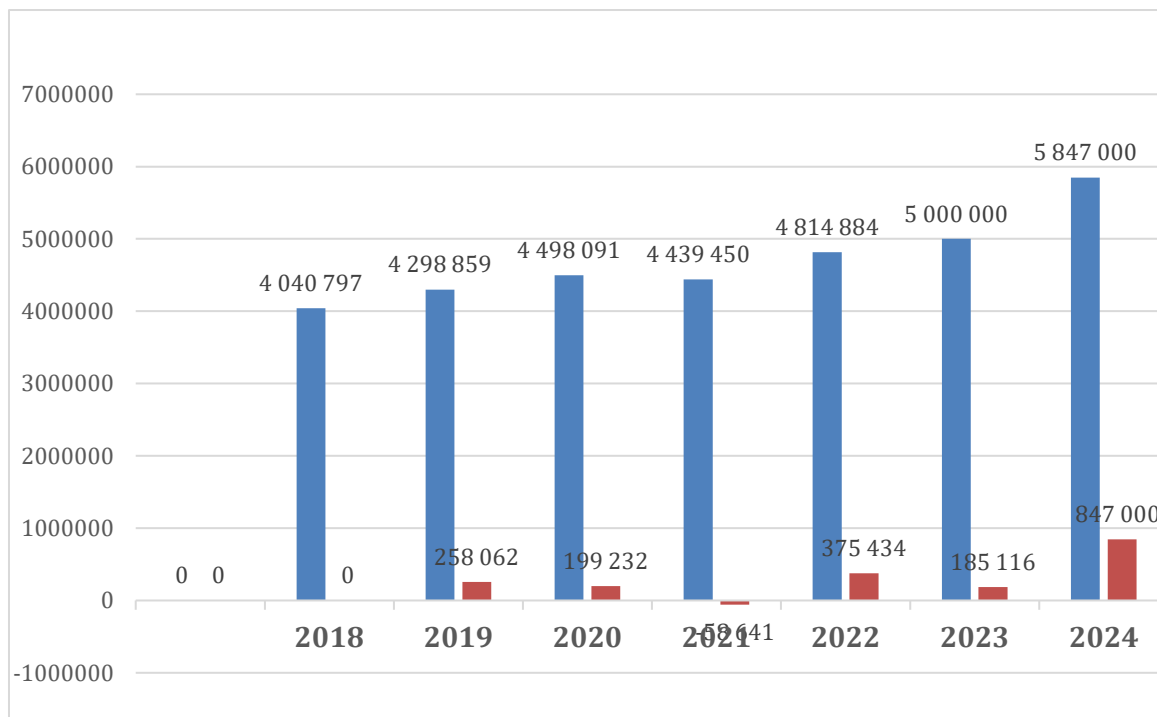
3233	ÜÜR JA RENT	111 017	155 139	140 600	29 583
3237	ÕIGUSTE MÜÜK	5 000	4 500	4 000	-1 000
3238	MUU TOODETE JA TEENUSTE MÜÜK	19 900	28 540	20 000	100
35	SAADUD TOETUSED	4 384 852	3 946 196	4 036 019	-348 833
3500	Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	191 900	154 324	59 005	-132 895
3520	Saadud tegevustoetused	4 192 952	3 791 872	3 977 014	-215 938
35200	Kohaliku omavalituse tasandusfond*	964 846	834 864	1 270 218	305 372
35201	Kohaliku omavalitsuse toetusfond *	3 228 106	2 957 008	2 706 796	-521 310
38	MUUD TULUD	188 755	124 622	108 000	-80 755
3825	Tulud loodusressursside kasutamisest	103 000	47 112	103 000	0
388	Muud tulud (trahvid ja muud eespool nimetatud tulud)	85 755	77 511	5 000	-80 755

2.1. Maksutulud

Alates 2024. aastast vähendatakse üldist tulumaksu 12,06-lt määrale 11,89. Lisaks 2024. aastast eraldatakse omavalitusele 2,5% tulumaksu residendist füüsilise isiku riiklikult pensionilt. Prognooside koostamisel peab arvestama, et võimalike tagasilöökide korral ei tekiks olulisi tagasiminekuid valla eelarves. Maksudena laekuvad valla eelarvesse üksikisiku tulumaks ja maamaks. Maksude osakaal põhitegevuse tuludest on 55,6%.

Tulumaks

Suurima osa maksudest moodustab üksikisiku tulumaksu omavalitsuse eelarvesse laekuv osa. Tulumaks laekub tulumaksuseaduse alusel. Füüsilise isiku tulumaksu arvestab ja kogub Maksu- ja Tolliamet, mis edastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust osa kohalikule omavalitsusele. 2023. aastal laekus kohaliku omavalitsuse eelarvesse 11,96% valla elanikest maksumaksjate deklareeritud brutotulust. Tulumaksu laekumise kasvuks võrreldes 2023. aasta tegeliku laekumisega on 2024. aasta eelarvesse planeeritud 14,49% (847 000 eurot). Tulumaksu laekumine on planeeritud 5 847 000 eurot (2023 oli eelarve 5 000 000 eurot, tegelik laekumine oli 5 100 00 eurot prognoos).

Joonis 1. Tulumaksu laekumine 2018-2023, prognoos 2024

Vabariigi Valitsuse prognoosi kohaselt suureneb 2024. aastal tulumaksu laekumine kohalikele omavalitsustele keskmiselt 11,5%. 2024. aasta tulumaksu kasv on arvestatud kõikidele KOV-dele ühesugune riigi majandusprognoosi järgi.

Tabel 3. Tulumaksu laekumine KOV võrdlus riigi keskmise 2023-2024.

Tulumaksu kasv	2023	2024 (prognoos)
kov planeeritud	(tegelik) 8,2%	14,49%
riigi keskmine	13,2%	11,5%

Tulumaksu laekumisele avaldavad mõju järgmised komponendid:

1) Maksumaksjate arv

2024. aastaks prognoosime maksumaksjate arvu stabiliseerumist või veidi langust.

2) Maksumaksjate palkade suurenemine

Rahandusministeeriumi prognoosi järgi 2024. palgakasv 5,7%. Viru-Nigula valla tulumaksuprognoos on 14,49 %. Tasandus- ja toetusfondi vähenemine suurendab tulumaksulaekumist, kuna arvestussüsteem muutub.

3) Tulumaksu määra muutus

2023. aastal tulumaksu eraldamise määr ei muutunud (11,96%). Alates 2024. aastast vähendatakse üldist tulumaksu 12,06-lt määrale 11,89. Lisaks 2024. aastast eraldatakse omavalitusele 2,5% tulumaksu residendist füüsilise isiku riiklikult pensionilt.

Maamaks

Viru-Nigula vald on kehtestanud uued maamaksumäärad (vastavalt seadusele maksimaalsed määrad). Maamaksu laekumise kasvu see kaasa ei too, kuna maamaksustamise hinnad on muutunud.

Maksumäärade muutmise põhjuseks on 2022. aastal läbi viidud maade korralise hindamine ja seoses sellega kehtestatud uued maksumäärad. Maamaksuseaduse 01.06.2024 jõustuva redaktsiooniga tuleb kehtestada uued maamaksumäärad.

Vastavalt maamaksuseadusele võib maamaksumäär olla elamumaale ja maatulundusmaa õuemaale 0,1 kuni 0,5% maa maksustamishinnast aastas, maatulundusmaale 0,1 kuni 0,5% maa maksustamishinnast aastas ja muu sihtotstarbega maale 0,1 kuni 1,0% maa maksustamishinnast aastas.

2.2. Kaupade ja teenuste müük (omatulud)

Kaupade ja teenuste müük moodustab eelarve põhitegevuse tulude mahust 6,02% ja summaarselt on 2024. aasta eelarves kajastatud summas 650 250 eurot (2023: 626 017 eurot). Kaupade ja teenuste müük jaguneb järgmiselt: riigilõivud ja tulud majandustegevusest.

Riigilõivud

Laekumist kavandatakse eelarvesse 5 500 eurot.

Tulud majandustegevusest (omatulud)

Tulud majandustegevusest on planeeritud 644 750 eurot. Tulud majandustegevusest jaotuvad omakorda järgmisteks alarühmadeks:

Haridusasutuste majandustegevuse tulu 276 600 eurot.

Selle tululiigi all kajastatakse peamiselt tulud lasteaedade tegevusest ja valla põhikooli koolikohtade müügist teistele omavalitsustele. Tulud lasteaedade tegevusest sisaldavad tulusid lastevanematelt ja teistelt kohalikelt omavalitsustelt. Alates 01.01.2021 korraldab Viru-Nigula valla majanduskeskus lasteaedade ja koolide toitlustamist. Prognoositav tulu toitlustusteenuse osutamisest on 85 000 eurot.

Tulud lapsevanematelt on tulud lasteaiakoha osalustasudest, mida lapsevanemad maksavad koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 alusel. Osalustasu on suunatud lasteasutuse majandamise- ja õppevahendite kulude osaliseks katmiseks ning selle laekumine ei sõltu lasteaiakoha kasutamise intensiivsusest. Teistelt kohalikelt omavalitsustelt laekub tulu nendele müüdavate lasteaiakohtade ja koolikohtade eest. Lisaks kajastatakse selle tululiigi all ka tulud Viru-Nigula valla muusikakooli müüdavatest teenustest.

Kultuuriasutuste majandustegevuse tulu 46 500 eurot.

Selle tululiigi all on peamiselt tulud piirkondlikelt raamatukogudelt, kultuurikeskuselt ja ajalehtedes avaldatud reklaamist (k.a planeeringute avaldamise kuulutustest tagasiarveldamise tulud).

Spordi- ja puhkeasutuste majandustegevuse tulu 100 000 eurot.

Selle tululiigi all on kajastatud peamiselt tulud Kunda Spordikeskuse huviringidest ja ujula piletitest, Aseri Vabaajakeskuse piletitulu ja Viru-Nigula spordihoone piletitulu.

Sotsiaalasutuste majandustegevuse tulu 12 000 eurot.

Selle tululiigi all on kajastatud tulud muudest sotsiaalalastest tegevustest (sotsiaalosakonna transpordi kasutus, Kunda Päevakeskuse hooldusteenused jms).

Elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevuse tulu 35 000 eurot.

Elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevuse tulude all on kajastatud eelkõige tulud valla elamispindade üüri- ja kommunaalmaksetest.

Üldvalitsemise majandustegevuse tulu 50 eurot.

Üldvalitsemise majandustegevuse tulude all on kajastatud eelkõige tulud huvitatud isikute algatatud detailplaneeringute menetlemisest tulenevate kuulutuste kulude hüvitamisest jms.

Tulud transpordialasest tegevusest 10 000 eurot.

Siin kajastatakse tasu valla transpordi (bussi) kasutamise eest.

Üüri- ja renditulud 140 600 eurot

Üüri- ja renditulude all on kajastatud näiteks renditulud vallale kuuluvates hoonetes paiknevatelt rentnikelt.

Laekumised õiguste müügist 4 000 eurot.

Õiguste müügi all on kajastatud tulud riigilõivudest.

Muu toodete ja teenuste müük 20 000 eurot.

Muu toodete ja teenuste müügi all on kajastatud näiteks vallavalitsuse osutatud paljunduskulud ja muud sarnased osutatud teenused, mis teiste tululiikide alla ei sobi. Siin kajastatakse ka bilansiväliste korterite ja inventari müügitulu, traktoriteenus, tulu sauna kasutamisest jms.

2.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetused moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust 37 % ehk kokku 4 036 019 eurot (2023: 4 384 852 eurot). Saadavatest toetustest tegevuskuludeks (352) on tasandusfondi eraldis 1 270 218 eurot ja toetusfondi eraldis planeeritud 2 706 796 eurot. Toetusfondi vahendid on ette nähtud üldhariduse andmiseks (õpetajatele ja koolijuhtide tööjõukulud, täienduskoolitus, õppevahendid, koolilõuna jne), kohalike teede hoiu toetuseks, huvihariduse ja -tegevuse toetuseks, toimetulekutoetuseks, raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetuseks, koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetuseks ning rahvastikutoimingute kulude hüvitamiseks.

Ülejäänud toetused on kajastatud kirjel „Muud saadavad toetused tegevuskuludeks“ summas 59 005 eurot. Kirjele „Muud saadavad toetused tegevuskuludeks“ lisanduvad aasta sees jooksvalt sihtfinantseerimisena saadud vahendid. 2024. aasta eelarve tulude prognoosis ei ole arvestatud mitmesuguseid ühekordseid sihtotstarbelisi toetusi jooksvate kulude katteks, kuna need on raskesti prognoositavad ja reeglina kaasneb nendega eelarves täiendav sihtotstarbeline kulu, mistõttu tervikuna ei ole eelarve tasakaal sellest mõjutatud.

Tabel 4. Toetusfond (2023 eelarve, täitmine, 2024 eelarve prognoos) **Täpsemad andmed puuduvad!**

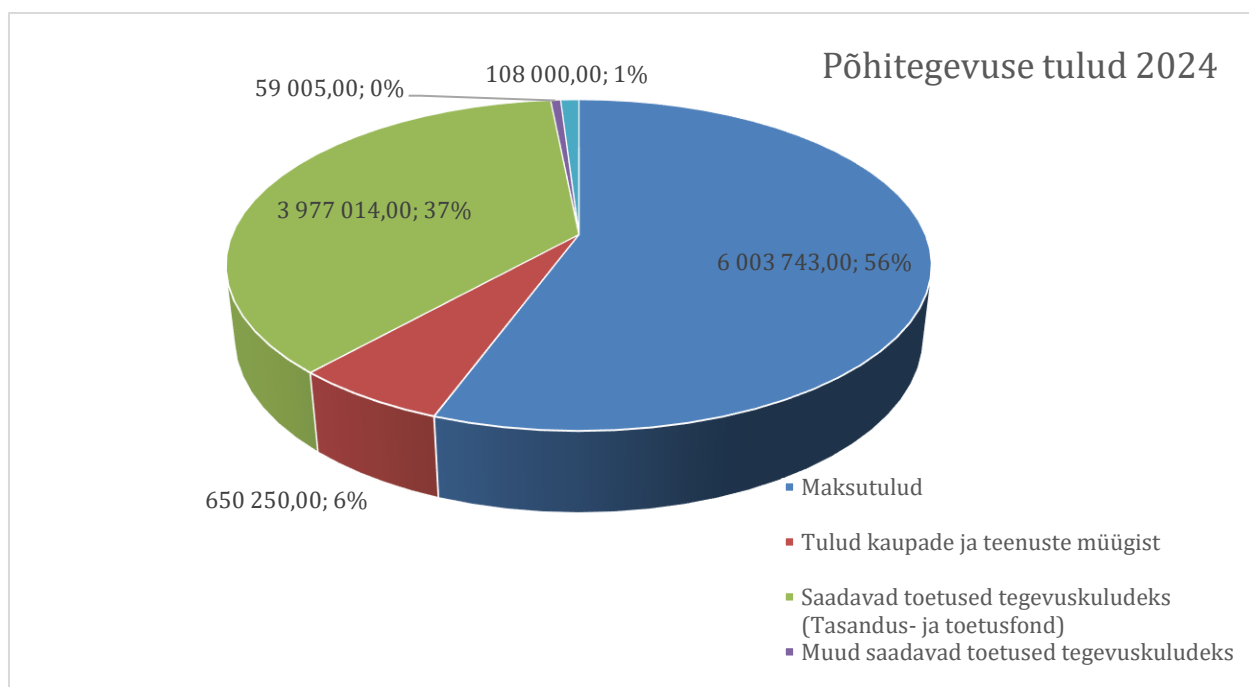
Tulu liik	Nimetus	2023 eelarve lõplik (31.12.22)	Eelarve täitmine (31.12.2023)	Eelarve 2024	Muutus 2023 vs 2024 suurenemine (+) vähenemine(-)
35201	Toetusfond §2 sh,	3 228 106		2 506 796	-522 851
35201	Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris				
35201	Maanteetransport				
35201	Eelharidus - Lasteaiad				
35201	Noorte huviharidus ja huvitegevus				
35201	Muu haridus, sh hariduse haldus				
35201	Raske ja sügava puudega laste kaitse				
35201	Asendus- ja järelhooldus			0	
35201	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse				
35201	Riiklik toimetulekutoetus				
35201	Pikaajalise hoolduse korralduse toetus			0	
35200	Tasandusfond	964 846		1 470 218	+306 913

2.4. Muud tegevustulud

Muud tegevustulud on 2024. aasta eelarves ettenähtud summas 103 000 eurot (2023: 103 000 eurot). Muud tegevustulud moodustuvad 2024. aasta eelarve tulude mahust kokku 1%. Muud tegevustulud jaotuvad:

- Maavarade kaevandusõiguse tasud vastavalt keskkonnatasude seadusele.
- Vee erikasutustasu vastavalt keskkonnatasude seadusele.
- Muud tegevustulud.

2024. aasta põhitegevuse tulude jaotus osakaalude alusel on järgmine:

Joonis 2. Põhitegevuse tulude osakaalude jaotus 2024. aastal

3. PÕHITEGEVUSE KULUD

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 on kohaliku omavalitsuse ülesanne korraldada vallas elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust, heakorda, valla teede ja tänavate korrashoidu, koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, raamatukogude, kultuurikeskuse ja hooldekodu ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist ning korraldama vallas sotsiaalseid ja sotsiaalteenuseid. Viru-Nigula valla 2024. aasta eelarve põhitegevuse kulud jagunevad järgmisteks tegevusaladeks:

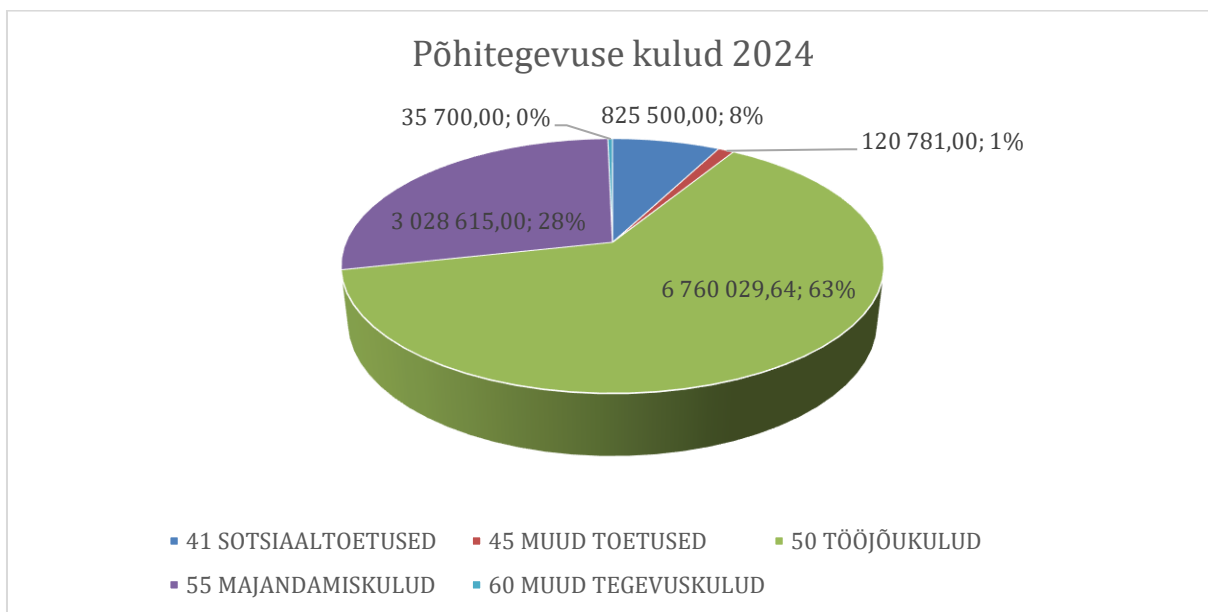
- Üldvalitsemine (vallavolikogu, vallavalitsus, reservfond, muud üldised teenused ja valitsussektori võla teenindamine).
- Majandus (maanteetransport, transpordikorraldus ja majanduse haldamine).
- Keskkonnakaitse (jäätmekäitlus ja heitveekäitlus).
- Elamu- ja kommunaalmajandus (tänavavalgustus, hulkuvate loomadega seotud tegevus ja kommunaalmajandus).
- Tervishoid (terviseedendus, avalikud tervishoiuteenused).
- Vaba aeg (sporditegevus, huvialategevus, raamatukogud, kohalikud kultuuriüritused, klubidele toetamine).
- Haridus (lasteaia, põhikoolid, gümnaasium, lasteaia- ja kooliteenuse ostmine teistelt kohalikelt omavalitsustelt).
- Sotsiaalne kaitse (teenused ja toetused puuetega inimestele, eakatele, lastega peredele, riskirühmadele, päevakeskuse teenused, valdkonna haldamine).

2024. aastal on põhitegevuse kuludes ette nähtud läbivalt järgnevad käsitlemised:

- Käesolevas eelarves on arvestatud, et pedagoogide töötasu alammäär täistööajaga töötamisel tõuseb 2024. aastal seniselt 1749 eurolt 1779 euroni (+1,7%). Lasteaia õpetajate töötasu alammäär tõuseb vastavalt pedagoogide töötasu alammäärale, olles 90% pedagoogide töötasu alammäärast ja magistriharidusega lasteaia õpetaja töötasu 100% pedagoogi töötasu alammäärast.
- Töötasu alammäär tõuseb 2024. aastal 725 eurolt 820 euroni (+12%).
- Palgafondides on arvestatud minimaalne varu erinevateks asendustasudeks, lisatasudeks jne (vahemikus ca 0,2 kuupalgafondi ulatuses).
- On arvestatud täiendavate sotsiaaltoetuste kuludega (võrreldes 2023 aastaga).

Majandamiskulud on kavandatud eelkõige allasutuste ja valdkondade tavapäraseks ülalpidamiseks ja kehtivatest õigusaktidest ning lepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks. Kulude planeerimisel on arvestatud konservatiivsuse printsiipi.

2024. aasta põhitegevuse kulude jaotus (ilma investeeringuteta) osakaalude alusel on järgmine:

Joonis 3. Põhitegevuse kulude osakaalu jaotus valdkondade lõikes.

Tegevusalade täpsem tutvustus on esitatud alapeatükkides 3.1-3.8.

3.1. Üldvalitsemine (01)

Kulutusi on ette nähtud Viru-Nigula vallavolikogule, Viru-Nigula vallavalitsusele ja reservfondi. Lisaks on ette nähtud kulud muudele üldistele valitsussektori teenustele.

Ülevaade kuludest on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 5. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 30.09.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
01		ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	752 499	509 622	820 652	68 153
01	15	PÕHIVARA	0	0	0	0
01	41	SOTSIAALTOETUSED	1 400	1 100	1 000	-400
01	45	MUUD TOETUSED	39 155	36 463	32 341	-6 814
01	50	TÖÖJÕUKULUD	456 093	330 584	484 111	28 018
01	55	MAJANDAMISKULUD	117 351	64 929	117 700	349
01	60	MUUD TEGEVUSKULUD	33 500	70	35 500	2 000
01	6501	Intressi-, viivise- ja kohustistasukulud võetud laenudelt	105 000	76 477	150 000	45 000
01111		Vallavolikogu	49 700	28 419	55 560	5 860
01111	50	TÖÖJÕUKULUD	44 000	26 459	49 560	5 560
01111	55	MAJANDAMISKULUD	5 700	1 960	6 000	300
01112		Vallavalitsus	515 693	358 475	537 800	22 107
01112	15	PÕHIVARA	0	0	0	0
01112	41	SOTSIAALTOETUSED	1 400	1 100	1 000	-400
01112	50	TÖÖJÕUKULUD	402 593	294 301	425 100	22 507
01112	55	MAJANDAMISKULUD	111 200	62 834	111 200	0
01112	60	MUUD TEGEVUSKULUD	500	70	500	0
01112	65	Intressi- ja viivisekulud	0	170	0	0
01114		Reservfond	33 000	0	35 000	2 000
01114	60	MUUD TEGEVUSKULUD	33 000	0	35 000	2 000
01600		Valimised	9 951	9 958	9 951	0
01601	50	TÖÖJÕUKULUD	9 500	9 824	9 451	-49
01602	55	MAJANDAMISKULUD	451	134	500	49
01700		Valitsussektori võla teenindamine	105 000	76 307	150 000	45 000
01700	6501	Intressi-, viivise- ja kohustistasukulud võetud laenudelt	105 000	76 307	150 000	45 000
01800		Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	39 155	36 463	32 341	-6 814
01800	45	MUUD TOETUSED	39 155	36 463	32 341	-6 814

Vallavolikogu

Vallavolikogu tegevusala (01111) personalikuludes on planeeritud 21 volikogu liikme töötasu, (sh volikogu esimehe) ja komisjonide esimeeste ning komisjoni lihtliikmete tasud koos maksudega.

Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, lähetuskulud, koolituskulud, infotehnoloogia kulud, sõidukulud, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud jt.

Viru-Nigula Vallavalitsus

Vallavalitsuse tegevusala (01112) personalikuludesse on planeeritud koosseisuliste ametnike-töötajate palgakulud ja lisaks mittepalgaliste vallavalitsuse liikmete ametikohtade töötasud koos maksudega.

Vallavalitsuse personalikuludesse on arvestatud ka koefitsiendiga 0,1 kuu kulude varu katmaks vajadusel asendustasude kulusid töötajate haigestumisega ja puhkamisega seoses.

Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, uurimis- ja arendustööde ostu kulud, lähetuskulud, koolituskulud, sõidukite kulud, infotehnoloogia kulud, ruumide ülalpidamiskulud, välikoristuse kulud, inventarikulud, erinevate valla ürituste ja konkursside esinduskulud jt.

Reservfond

Vastavalt Viru-Nigula valla finantsjuhtimise korrale eraldatakse reservfondi kuni 1% põhitegevuse kulude mahust. Viru-Nigula valla 2024. aasta eelarves on arvestatud reservfondiks 35 000 eurot, mis moodustab ca 0,3% põhitegevuse kulude mahust.

Valitsussektori võla teenindamine

Selle tegevusala (01700) kuludes kajastatakse laenu intressid summas 150 000 eurot.

Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris

Selle tegevusala (01800) kuludes kajastatakse erinevad liikmemaksud ja maakonna ülesed kaasfinantseerimised erinevates projektides. 2024. aasta eelarvesse on planeeritud liikmemaksudeks 32 341 eurot järgmistele asutustele: Lääne-Viru Omavalitsuste Liit, Virumaa Rannakalurite Ühing MTÜ, Põhja Eesti Ühistranspordikeskus MTÜ, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Partnerid MTÜ, Virumaa Koostöökogu MTÜ, Eesti Tervislike Linnade Võrgustik MTÜ, Eesti Kirikute Nõukogu ja Rakvere Haigla MTÜ.

3.2. Majandus (04)

Majanduskuludesse on planeeritud maakorralduse, järelevalve ja muu majanduse kulud, teede ja tänavate korrashoiu kulud, liikluskorralduse kulud ning kulud muudele arendusprojektidele. Samuti kuuluvad majanduse alla järgmiste ametnike-töötajate palgakulud: majandus-ja arendusosakonna juht, ehitusspetsialist, planeerimis-ja maakorraldusspetsialist, keskkonnaspetsialist, taristuspetsialist, järelevalvespetsialist, arendusspetsialist, ettevõtlusspetsialist (koht vakantne).

Tabel 6. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevus- ala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 30.09.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
04		MAJANDUS	3 569 154	2 102 039	2 946 118	-623 036
04	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	3 112 101	1 798 227	2 491 478	-620 623
04	45	MUUD TOETUSED	1 440	1 200	1 440	0
04	50	TÖÖJÕUKULUD	227 073	131 437	227 000	-73
04	55	MAJANDAMISKULUD	228 540	171 152	226 200	-2 340
04	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	24	0	0
04510		Teede ja tänavate korrashoid	2 036 409	1 051 584	400 000	-1 636 409
04510	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	1 834 069	895 329	200 000	-1 634 069
04510	55	MAJANDAMISKULUD	202 340	156 255	200 000	-2 340
04710		Kaubanduse korraldus	1 440	1 200	1 440	0
04710	45	MUUD TOETUSED	1 440	1 200	1 440	0
049002		Muu majandus	1 531 305	1 049 256	2 544 678	1 013 373
04900	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	1 278 032	902 898	2 291 478	1 013 446
04900	50	TÖÖJÕUKULUD	227 073	131 437	227 000	-73
04900	55	MAJANDAMISKULUD	26 200	14 897	26 200	0
04900	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	24	0	0

3.2.1. Maanteetransport (teede ja tänavate korrashoid)

Maanteetranspordi tegevusalal (04510) kajastatakse otseselt teede, investeeringute, remondi jms seotud kulud.

Avalike teede hoolduse ja remondi eesmärgiks on tagada avalike teede seisunditaseme vastavus teeseaduses ja selle rakendusaktides sätestatud nõuetele. Teede hoolduse ja remondi võib jagada kaheks: kruusakattega teede hoolduseks ja mustkattega teede hoolduseks. Teehoolduses teostatakse järgmisi teehooldetegevusi:

1. Teede seisukorra monitooring
2. Teede greiderdamine ja vajadusel materjali pealevedu. Eesmärgiks on greiderdada kõiki avalikus kasutuses olevaid kruusateid (kui ilmastiku- ja teolud võimaldavad või nõuavad)
3. Teede tolmutõrje
4. Teede lumetõrje

Kruusakattega teede hooldus hõlmab ka järgmisi töid: kraavituse parandamine/puhastamine, võsaraie ja raadamine, teetruupide hooldus ja remont ning asendamine (vastavalt vajadusele), teeservadelt liigse materjali äravedu ja teeäärte planeerimine. Tööde tegemine on vajalik selleks, et parandada avalike teede seisukorda, vähendada hoolduskulusid.

Mustkatttega teede hooldus jaguneb üldjoontes kaheks: tee katendisse tekkinud aukude remont ja teised tegevused teekatte seisundi säilitamiseks ja eluea pikendamiseks (eeskätt teed kaitsev pindamine, s.h kruusateede tolmuwabaks viimine). Täpsemad lõigud valitakse spetsialisti poolt kevadel.

Liikluskorralduse kulude eesmärgiks on tagada Viru-Nigula vallas liiklusohutus ja kõikide liikluskorraldusvahendite vastavus ehitusseadustiku ja liiklusseaduse nõuetele. Eelarves on kavandatud kulud uutele liikluskäikidele, samuti vanade amortiseerunud liikluskäikide uuendamiseks, joonimistödeks (parkimiskohad, peatumise keeld jms), teede- ja tänavasiltide ja valla tähistate asendamiseks, viidamajanduse korrastamiseks (valla ja külate sildid), sõidukiiruse rahustamiseks mõeldud liikluskorralduspaigaldiste paigaldamiseks. Liikluskorralduse all kavandatakse ka bussiootepaviljonide remonti (lõhutud klaaside ja konstruktsioonide asendamine) jms.

Mustkatttega teede ja tänavate suviseks puhastamiseks kasutatakse märgpuhastus- ja imurtehnoloogiat. Mustkatttega teid ja tänavaid puhastatakse aprillist kuni novembrini (sagedus vastavalt vajadusele). Taliteenistuse eesmärgiks on tagada avalike teede, avalikuks kasutamiseks tunnistatud erateede ning vastavalt volikogu kehtestatud korrale erateede talvise seisunditaseme vastavus ehitusseadustikus ja selle rakendusaktides sätestatud nõuetele. Viimaste aastate kogemus näitab, et taliteenistuse kulud kõiguvad aastate lõikes väga suures ulatuses ning täpset summat pole võimalik ette näha ja prognoosida. Sellepärast võib sõltudes ilmastikuoludest ja tööde tegelikust mahust esineda vajadus tõsta teede taliteenistuse ja teiste teehooldusega seotud eelarveridade vahel kulusid ringi.

3.2.2. Transpordi korraldus

Transpordikorralduse tegevusalal (04710) on eelarves kajastatud vallapoolne dotatsioon kauplusauto tegevusele summas 1440 eurot.

Ligilähedase sisuga kulud on ka tegevusalal (09600) “Koolitransport” summas 93 000 eurot (2023: 92 429 eurot). Selline kajastamine põhineb vastavalt riigi poolt välja antud juhendil.

3.2.3. Muu majandus

Muu majanduse tegevusala (049002) personalikulude all on kajastatud, majandus-ja arendusosakonna juht, ehitusspetsialist, planeerimis-ja maakorraldusspetsialist, keskkonnaspetsialist, taristuspetsialist, järelevalvespetsialist, arendusspetsialist, ettevõtlusspetsialist (koht vakantne).

Muu majanduse majandamise kuludes kajastatakse erinevad administreerimiskulud, koolituskulud ja infotehnoloogia kulud, samuti üldplaneeringu kulud.

Kuna esineb jooksvaid vajadusi, mida ei teata otseselt ette planeerida, siis on planeeritud vastavad vahendid kogumina, st otseselt neid objektidele jagamata.

3.3. Keskkonnakaitse (05)

Siin on planeeritud erinevad keskkonnakaitseks kulud: jäätmevedu, prügila neutraliseerimisjaama hooldus, maaparandus, Kunda suletud prügila saastetasud ja vee analüüsid.

Keskkonnakaitse kulud on alljärgnevas tabelis.

Tabel 7. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevus-ala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 30.09.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
05		KESKKONNAKAITSE	48 230	23 879	35 000	-13 230
05	45	MUUD TOETUSED	10 000	0	0	-10 000
05	55	MAJANDAMISKULUD	37 730	23 672	35 000	-2 730
05	60	MUUD TEGEVUSKULUD	500	207	0	-500
05100		Jäätmekäitlus	48 230	23 879	35 000	-13 230
05100	45	MUUD TOETUSED	10 000	0	0	-10 000
05100	55	MAJANDAMISKULUD	37 730	23 672	35 000	-2 730
05100	60	MUUD TEGEVUSKULUD	500	207	0	-500

3.3.1. Jäätmekäitlus

Jäätmekäitluse tegevusalal (05100) on planeeritud kulud isetekkeliste prügistukohtade koristamiseks ning kaevetöödeks (drenaažid, kraavid, planeerimine jms). Jätkame prügimajade ja prügikonteinerite platsi ehitamise toetamisega. Eesmärgiks on tagada Viru-Nigula valla jäätmekäitlus vastavuses jäätmeseaduses, selle rakendusaktides ja valla jäätmekavas sätestatuga. Valdkonna kuludeks on jäätmete sorteeritud kogumise, isetekkeliste prügimägede koristamine, jäätmeteadlikkuse tõstmine, kevadise ja sügisese suurpuhastuse korraldamine ning kevadise ja sügisese ohtlike jäätmete kogumisringi korraldamine. Lisaks on jäätmekäitluse all kulud Kunda suletud prügila nõrgveepuhastusjaama töös hoidmine ning saastetasude maksmine.

3.4. Elamu- ja kommunaalmajandus (06)

Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusala all on kajastatud elamumajanduse arendamise kulud, kommunaalmajanduse arendamise kulud, veevarustuse kulud, tänavavalgustuse kulud ja muud elamu- ja kommunaalmajanduse kulud (hulkuvate loomadega seotud kulud).

Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusala (06605) personalikulude all on kajastatud majanduskeskuse töötajate tööjõukulud.

Haljastuse ja heakorra kulude kavandamisel on arvestatud munitsipaalomandisse lisandunud ja pidevalt lisanduvate maadega, regulaarse kõrg- ja madalhaljastuse hooldusega ning mängu- ja spordiväljakute olemasolevate vahendite-atraktsioonide iga-aastase hoolduse ning remondiga. Eesmärgiks on tagada valla ilus väljanägemine ning vallaelanikele võimalused meeldivaks, mitmekülseks ja ohutuks ajaviitmiseks vabas õhus.

Majandamiskuludena on kajastatud järgmised kulud:

- ✓ Avalike haljasalade hooldus (muru niitmine, prügi koristamine, prügikastide tühjendamine, lehtede riisumine, hekkide ja põõsaste lõikamine, lillede, põõsaste ja puude kastmine suveperioodil).
- ✓ Mänguväljakute ja spordiplatside hoolduse ja tehnilise ülevaatuse, atraktsioonide remondi ning täiendamise kulud.
- ✓ Valla visuaalsele väljanägemisele suunatud kulud – lillede ostmine Aseri ja Viru-Nigula alevikku ning Kunda linna (sh tänava amplid, lillekastid, suvelilled haljasaladel), puude, põõsaste istutamine, muruparandused jms.
- ✓ Võimalikud erakorralised kulud (nt kuivanud või ohtlike puude raie avalikult maalt, erakorralised võsalõikustööd, ühekordsed niidutööd jne).

Tabel 8. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 30.09.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
06		ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	1 398 368	1 032 506	1 321 335	-77 033
06	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	69 680	24 115	0	-69 680
06	45	MUUD TOETUSED	42 019	37 301	0	-42 019
06	50	TÖÖJÕUKULUD	725 664	542 458	725 664	0
06	55	MAJANDAMISKULUD	561 005	428 397	595 671	34 666
06	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	235	0	0
06300		Veevarustus Viru-Nigula	38 000	26 127	1 500	-36 500
06300	45	MUUD TOETUSED	30 000	25 282	0	-30 000
06300	55	MAJANDAMISKULUD	8 000	845	1 500	-6 500
06400		Tänavavalgustus KOKKU	63 800	24 706	35 000	-28 800
06400	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	6 800	0	0	-6 800
06400	55	MAJANDAMISKULUD	57 000	24 706	35 000	-22 000
06605		VIRU-NIGULA MAJANDUSKESKUS	1 296 568	981 674	1 284 835	-11 733
06605	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	62 880	24 115	0	-62 880
06605	45	MUUD TOETUSED	12 019	12 019	0	12019
06605	50	TÖÖJÕUKULUD	725 664	542 458	725 664	0
06605	55	MAJANDAMISKULUD	496 005	402 847	559 171	63 166
06605	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	235	0	0
066057		Hulkuvate loomadega seotud tegevused	19 399	16 900	7 380	-12 019
066057	45	MUUD TOETUSED	12 019	12 019	0	-12 019
066057	55	MAJANDAMISKULUD	7 380	4 881	7 380	0

3.4.1. Tänavavalgustus

Tänavavalgustuse tegevusala (06400) kulude all on kajastatud käidukorralduskulud, elektrikulu tänavavalgustusele, tänavavalgustusrajatiste jooksev remont ja hooldus.

3.4.2. Elamu- ja kommunaalmajandus

Eelarve tegevusala (06605) “Elamu- ja kommunaalmajanduse“ alategevusaladel on kajastatud eelkõige majandamiskulud korterite halduskuludele, kalmistutele, hulkuvatele loomadele, haljastusele ja heakorrale.

3.4.2.1. Viru-Nigula valla majanduskeskus

Majanduskeskuse tegevusalal (066051) personalikulude all on kajastatud 2024. aastal planeeritavate ja olemasolevate töötajate töötasud. Eelarves on personalikuludeks 725 664 eurot. Seisuga 01.01.2024 on majanduskeskuse koosseisus kokku 47 ametikohta.

Majanduskulude all kajastatakse kogu valla transpordikorralduse, heakorra, haljastuse, kalmistute ja ruumide korrashoiu ja hoolduse majanduskulud, samuti Viru-Nigula alevikus asuva avaliku sauna kulud.

2023. aasta lõpu seisuga on vallal on 17 sõidukit (2 lisandub 2024, Volikogu otsus olemas) ja 6 traktorit. 2024. aasta liisingukulu kokku on ca 179 000 eurot. 2022. aastal lisandus Majanduskeskuse alla Kunda linna tänavate ja Kunda linna lähiümbruse teede talihooldus ja kogu valla teede teeäärte niitmine ning Kunda linna tänavate suvine puhastamine.

3.5. Tervishoid

Tervishoiukulude tegevusaladel (07210 ja 07310) on kajastatud Viru-Nigula perearstitoa majandamiskulud ja Rakvere Haigla OÜ-le antav toetus.

Tabel 9. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevus-ala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 30.09.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
07		TERVISHOID	13 884	12 936	13 884	0
07	45	MUUD TOETUSED	11 184	11 184	11 184	0
07	55	MAJANDAMISKULUD	2 700	1 752	2 700	0
07210		Perearst Viru-Nigulas	2 700	1 752	2 700	0
07210	55	MAJANDAMISKULUD	2 700	1 752	2 700	0
07310		Üldhaigla teenused	11 184	11 184	11 184	0
07310	45	MUUD TOETUSED	11 184	11 184	11 184	0

3.6. Vaba aeg ja kultuur (08)

Vaba aja ja kultuuri kulud on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 10. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 30.09.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
08		VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON	1 286 281	825 763	1 468 557	182 276
08	41	SOTSIAALTOETUSED	20 000	14 210	25 000	5 000
08	45	MUUD TOETUSED	82 350	60 372	86 100	3 750
08	50	TÖÖJÕUKULUD	540 933	383 388	628 419	87 486
08	55	MAJANDAMISKULUD	642 998	367 794	729 038	86 040
08102		Sporditegevus KOKKU	573 357	309 627	653 887	80 530
08102	45	MUUD TOETUSED	0	0	0	
08102	50	TÖÖJÕUKULUD	207 007	139 201	229 557	22 550
08102	55	MAJANDAMISKULUD	366 350	170 426	424 330	57 980
081024		Viru-Nigula piirkondlik sporditegevus	11 350	10 969	15 000	3 650
08102	45	MUUD TOETUSED	0	0	4 000	
081024	55	MAJANDAMISKULUD	11 350	10 969	11 000	-350
08107		Viru-Nigula Avatud Noortekeskus	133 359	97 667	148 806	15 447
08107	41	SOTSIAALTOETUSED	20 000	14 210	25 000	5 000
08107	45	MUUD TOETUSED	250	250	0	-250
08107	50	TÖÖJÕUKULUD	69 176	53 390	84 816	15 640
08107	55	MAJANDAMISKULUD	43 933	29 816	38 990	-4 943
081093		Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused	138 600	115 454	146 000	7 400
081093	45	MUUD TOETUSED	82 100	60 122	82 100	0
081093	55	MAJANDAMISKULUD	56 500	55 332	63 900	7 400
08201		Viru-Nigula valla raamatukogu	167 153	110 554	179 711	12 558
08201	50	TÖÖJÕUKULUD	106 772	78 368	125 103	18 331
08201	55	MAJANDAMISKULUD	60 381	32 186	54 608	-5 773
08202		Viru-Nigula Kultuurikeskus	266 212	192 463	301 453	35 241
08202	50	TÖÖJÕUKULUD	155 378	112 428	172 843	17 465
08202	55	MAJANDAMISKULUD	110 834	80 034	128 610	17 776
08300		Ajaleht	7 600	0	23 700	16 100
08300	50	TÖÖJÕUKULUD	2 600	0	16 100	13 500
08300	55	MAJANDAMISKULUD	5 000	0	7 600	2 600

3.6.1. Viru-Nigula valla spordikeskus

Kunda Spordikeskus on valla suurim spordikompleks. Kunda Spordikeskuse halduses on Kasemäe 19 aadressil asuv hoone, sh suur võimla ja ujula. Ujula ja võimla haldamisega kaasnevad kõige suuremad majanduskulud. Spordikeskuse tuludeks on eelkõige tulud varem kasutamata ruumide renditegevusest ning efektiivsemast haldamisest. Spordikeskuse eelarves kajastuvad kogu Kasemäe 19 kommunaalkulud (sh vallavalitsus ja muusikakool).

Spordikeskuse hallata on Kasemäe 19 aadressil ja selle vahetus läheduses asuvad spordirajatised: linnastaadion koos jalgpalliväljakuga, multifunktsionaalne pallimänguväljak, liivaväljak, petanque-väljak ning LEADER meetme poolt rahastatud jõulinnak ja kaks discgolfi rada ja pump track.

Tegevusala alla kuulub ka Viru-Nigula Spordihoone aadressil Kalvi tee 10, koos jalgpallistaadioni ja pallimänguväljakuga.

Aseri Vabaajakeskus on valla teine suur spordihoone, mis peab Kunda Spordikeskuse kõrval katma ära osaliselt Viru-Nigula ja peamiselt Aseri piirkonna inimeste vaba aja veetmise võimalused. Vabaajakeskuses osutatakse lisaks sportimisvõimalustele valla elanikele erinevaid teenuseid. Seal asuvad mitmete ametnike vastuvõtupunktid.

Samas hoones tegutseb ka piirkonna jaoks oluline Aseri Spordiklubi, mis edendab peamiselt lauatennist ja korraldab mitmesuguseid üritusi.

3.6.2. Viru-Nigula piirkondlik sporditegevus

Piirkondliku sporditegevuse tegevusala (081024) kuludes on Viru-Nigula valla parimate sportlaste tunnustamine ja suuremate spordiürituste piirkondlike spordiürituste kulud, sh Viru-Nigula valla esindamine Eestimaa suve- ja talimängudel ja Lääne-Virumaa jooksusarja etappidel Kundas, Viru-Nigulas ja Aseris.

3.6.3. Noorsootöö ja noortekeskused

Selle tegevusala (08107) all kajastatakse igapäevased kulud Viru-Nigula Avatud Noortekeskusele (Kunda Noortemaja, Viru-Nigula Noortetuba ja Aseri Noortekas).

Lisaks omavahenditele on kajastatud siin tegevusalal riikliku huvihariduse- ja huvitegevuse toetuse kasutamine. Tähelepanu on pööratud noortele suunatud huvitegevuse süsteemsele arendamisele ja olemasolevate võimaluste hoidmisele.

Tegevusala all on lisaks Avatud Noortekeskuse igapäeva tegevusele ja jooksvatele sündmustele kajastatud ka piirkondlikud noorsootöölased tegevused (õpilasmalev, noortevolikogu).

3.6.4. Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused

Tegevusala „Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused“ (081093) all on kajastatud Viru-Nigula valla vaba aja ürituste majanduskulud, toetused MTÜ-dele 54 000 eurot, ülevallaliste ürituste korraldamisega seotud kulud ning toetused treeneritele summas 28 100 eurot. Ülevallaliste ürituste kulud on täpsemalt kajastatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 11. Ülevallalised üritused 2024.

Vabariigi aastapäeva tähistamine	3500
Lusikapidu(2023 aastal sündinud beebidele)	2500
Valla jaanituli	8500
XXIII Mere- ja perepäev Kunda rannas	22000
Valla vanavanemate päeva tähistamine	500
Muinastulede öö	1000
Valla külaliste vastuvõtukulud (Viru-Nigula vallas)	10000
Rannaala elekter(suvised sündmused)	900
Muud üle vallalised sündmused(terrassikontserdid, simman, pika laua piknik jne)	5000
KOKKU	53900

3.6.5. Viru-Nigula valla raamatukogu

Viru-Nigula vallas tegutseb kolm raamatukogu (tegevusala 08201) järgmistes tegevuskohtades: Viru-Nigula Raamatukogu, Kunda Linna Raamatukogu ja Aseri Raamatukogu. Ühine juriidiline keha Viru-Nigula valla raamatukogu.

Valla eelarvest kaetakse töötajate töötasud (Aseris kaks töötajat, Viru-Nigulas üks töötaja ja Kundas kolm töötajat), teenuse osutamiseks vajalikud majandamiskulud ja investeeringud ning osaliselt ka teavikute komplekteerimise kulud. Teavikute komplekteerimiseks lisandub täiendav riigipoolne eraldis.

3.6.6. Viru-Nigula valla kultuurikeskus

Tegevusalal (08202) on kajastatud kulud Viru-Nigula valla kultuurikeskusele (Kunda linna klubi, Viru-Nigula rahvamaja, Aseri rahvamaja, Kunda tsemendimuuseum ja Viru-Nigula koduloomuuseum).

Kultuurikeskuse eesmärgiks on pakkuda erinevat huvitegevust ja sündmusi kogu valla elanikele ja külalistele. Kultuurikeskus toetab vallas tegutsevate klubide, seltside, huviringide jms. tegevusi ning osaleb massiürituste, festivalide, kontsertide, teatrietenduste, seminaride,

kursuste, konverentside, näituste, näitusmüükide ja teiste kultuuriprojektide korraldamises. Varasemast enam on püütud keskenduda stabiilsele huvitegevuse hoidmisele ja jätkamisele.

3.6.7. Viru-Nigula Muuseumid

Alates 01.04.2022 on struktuuris muuseumid liidetud Viru-Nigula valla kultuurikeskuse alla. Muuseumi igapäevase töökorralduse eest vastutab uue struktuuri järgi kultuurikeskuse direktor. Muuseumi eelarve on alates 01.01.2023 Viru-Nigula kultuurikeskuse eelarve sees.

3.6.8. Ringhäälingu- ja kirjastamiskulu

Selle tegevusala (08300) all kajastatakse valla ajalehe trükkimise ja lehe küljendamise ning muud väljaandmisega seotud kulud. Personalikuludes kajastub VÕS lepinguga tõlketeenuse sisseostmine.

3.7. Haridus (09)

Tegemist on kõige suurema põhitegevuse kuluvaldkonnaga. Haridusvaldkonna kulude eesmärk on tagada Viru-Nigula valla lastele tingimused alus-, põhi- ja keskhariduse omandamiseks ning soodustada õpilaste huviharidusega tegelemist. Eesmärgi saavutamiseks peab Viru-Nigula vald ühte gümnaasiumi (Kunda Ühisgümnaasium), kahte põhikooli (Vasta Kool, Aseri Kool), ühte lasteaeda (Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke kolmes asukohas: Aseris, Kundas, Viru-Nigulas) ning ühte muusikakooli (Viru-Nigula valla muusikakool, asukohaga Aseri alevik ja Kunda linn).

Koostööd lasteaia- ja koolikohtade osas tehakse naaberomavalitsustega. Hariduse valdkonna kuludest annab ülevaate alljärgnev tabel.

Tabel 12. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 30.09.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
09		HARIDUS	5 210 970	3 743 338	5 388 503	177 533
09	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	25 000	23 274	0	-25 000
09	41	SOTSIAALTOETUSED	0	1 673	1 500	1 500
09	45	MUUD TOETUSED	700	510	800	100
09	50	TÖÖJÕUKULUD	4 238 551	3 097 634	4 387 493	148 942
09	55	MAJANDAMISKULUD	946 719	620 241	998 710	51 991
09	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	7	0	0
09110		Viru-Nigula valla lasteae d "Kelluke "	1 290 530	912 778	1 343 506	52 976
09110	41	SOTSIAALTOETUSED	0	1 353	1 500	1 500
09110	50	TÖÖJÕUKULUD	1 128 552	793 345	1 159 606	31 054
09110	55	MAJANDAMISKULUD	161 978	118 080	182 400	20 422
0911001		Lasteaiakohad	19 000	16 508	19 000	0
0911001	55	MAJANDAMISKULUD	19 000	16 508	19 000	0
092120		Õpilaskohad teistes KOV	60 000	53 649	69 000	9 000
092120	55	MAJANDAMISKULUD	60 000	53 649	69 000	9 000
092121		Aseri Kool	929 035	670 588	971 392	42 357
092121	50	TÖÖJÕUKULUD	757 000	575 518	787 522	30 522
092121	55	MAJANDAMISKULUD	172 035	95 071	183 870	11 835
09212104		Aseri Kooli juhtimiskulud	50 000	37 080	52 000	2 000
09212104	50	TÖÖJÕUKULUD	50 000	37 080	52 000	2 000
092122		Kunda Ühisgümnaasium	1 183 331	856 226	1 174 460	-8 871
092122	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	25 000	23 274	0	-25 000
092122	50	TÖÖJÕUKULUD	1 014 871	743 341	1 031 000	16 129
092122	55	MAJANDAMISKULUD	143 460	89 604	143 460	0
09	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	7	0	0
09212204		Kunda Ühisgümnaasiumi juhtimiskulud	64 500	48 137	74 000	9 500
09212204	50	TÖÖJÕUKULUD	64 500	48 137	74 000	9 500
092123		Vasta Kool	765 527	530 367	812 580	47 053
092123	45	MUUD TOETUSED	500	258	500	0
092123	50	TÖÖJÕUKULUD	658 100	480 113	697 000	38 900
092123	55	MAJANDAMISKULUD	106 927	49 996	115 080	8 153
09212304		Vasta Kooli juhtimiskulud	50 000	37 452	52 000	2 000
09212304	50	TÖÖJÕUKULUD	50 000	37 452	52 000	2 000
092131		Kunda Ühisgümnaasium keskhariduse oskukulud REV	123 000	92 726	143 000	20 000
092131	50	TÖÖJÕUKULUD	123 000	92 726	143 000	20 000
095104		Viru-Nigula valla muusikakool	374 390	275 469	377 300	2 910
095104	45	MUUD TOETUSED	200	252	300	100
095104	50	TÖÖJÕUKULUD	354 000	264 624	357 000	3 000
095104	55	MAJANDAMISKULUD	20 190	10 592	20 000	-190
09600		Koolitransport	92 429	59 291	93 000	571
09600	55	MAJANDAMISKULUD	92 429	59 291	93 000	571
09601		Koolitoit	341 563	255 810	353 100	11 537
09601	41	SOTSIAALTOETUSED	0	20	0	0
09601	50	TÖÖJÕUKULUD	161 363	116 717	170 700	9 337
09601	55	MAJANDAMISKULUD	180 200	139 073	182 400	2 200
09800		Muu haridus sh hariduse haldus	51 165	36 418	51 165	0
09800	41	SOTSIAALTOETUSED	0	300	0	0
09800	50	TÖÖJÕUKULUD	41 665	31 249	41 665	0
09800	55	MAJANDAMISKULUD	9 500	4 869	9 500	0

3.7.1. Alushariduse valdkonna kulude ülevaade

Alushariduse valdkonna kulud kajastuvad eelarves tegevusalal 09110. Viru-Nigula valla lasteaiaid on ühtse juhtimise all. Juriidiline üksus Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke, mis tegutseb kolmes asukohas (Kundas- 9 rühma, Viru-Nigulas- 3 rühma ja Aseris- 3 rühma).

Prognoosi kohaselt käib 2024. aasta jaanuaris 118 Viru-Nigula valla last (lasteaedades 7 ja koolides 111 sh. 65 gümnaasiumi osas ja 46 põhikooli osas) teiste kohalike omavalitsuste lasteaedades ja koolides, kus koha arvestusliku maksumuse tasub Viru-Nigula vald. Lasteaedade kulu moodustab teistelt KOV-delt ostetud lasteaiakohtade kuludega, valla oma lasteaedade kuludega ühtse kulurühma, mille iga osa kulusid on suhteliselt raske ette prognoosida, kuna need sõltuvad perekondade konkreetsetest eelistustest.

Lasteaedade õpetajate töötasu on vastavalt volikogu otsusega seotud põhikooli õpetajate töötasu alammääraga. Õpetajate töötasu alammääraks täistööajaga töötamise korral on alates 01.01.2024. a. 1779 eurot (1,7%). Lasteaia õpetajate töötasu alammäär 2024. aastal on 90% riigi poolt kehtestatud pedagoogi töötasu alammäärast ehk 1601,1 eurot, magistriharidusega lasteaia õpetajal 100% ehk 1779 eurot.

Seisuga 10. november 2023 käis Viru-Nigula lasteaia Kelluke Aseri majas 51 last, Kunda majas 152 last ja Viru-Nigula majas 47 last. (kokku 222)

3.7.2. Põhihariduse valdkonna kulude ülevaade

Seisuga 10. november 2023 õppis Aseri Koolis 135 õpilast, Kunda Ühisgümnaasiumis 285, sh põhikooliastmes 248 õpilast ja gümnaasiumi osas 37 õpilast ja Vasta Koolis 87 õpilast.

Põhihariduse valdkonna kulud kajastatakse eelarves tegevusaladel 09212 ja 09213.

Valla eelarvest kaetakse lisaks riigi eelarvevahenditele kooli toitlustuskulud ja koolitransport. Valla eelarvest kaetakse ka gümnaasiumi pedagoogide, kooli juhtidele (osaliselt) ning õppealajuhatajate palgavahendid.

Kunda Ühisgümnaasiumi keskhariduse tööjõukulud kajastatakse tegevusalal 09213 ning põhihariduse kulu 09212.

3.7.3. Huviharidus (muusikakool)

Muusikakooli kulud kajastatakse eelarves tegevusalal 095104.

Viru-Nigula valla muusikakoolis toimub õppetöö kahes majas: Kundas ja Aseris.

Kunda maja koolis on võimalik laulda lauluklassis ja õppida mitmel pillerialal, nt klaver, viiul, kitarr, löökpillid jne. Kunda majas õpib seisuga 10.11.2023 59 õpilast.

Aseri majas on ansambliklass ja toimub pilliõpe. Õppetöö koosneb individuaalõppes (põhipill) ja grupiõppes üldainetes ning ansambliklassis. Koolis saab õppida klaverit, akordioni, nuppakordioni, kitarr, balalaikat, kannelt, plokkflööti. Aseri majas õpib seisuga 10.11.2023 30 õpilast.

3.7.4. Koolitransport

Tegevusalalt „Koolitransport“ (09600) finantseeritakse otseselt õpilaste kooli transportimise kulud.

3.7.5. Koolitoit

Eelarvekirje „Koolitoit“ tegevusalal (09601) kajastatakse kulud lasteaia laste ja õpilaste toitlustamisele. Volikogu otsusega 29.12.2020 nr 191 korraldab alates 01.01.2021 valla üldhariduskoolides ja lasteaedades toitlustamist Viru-Nigula valla majanduskeskus.

Selle tegevusala personalikuludes kajastatakse kokkade, abikokkade, toitlustusjuhi, toiduvedajate (0,5 kohta) tööjõukulud ja majandamiskuludes toiduainete kulud, inventari kulud, korrashoiuvahendite kulud, koolituskulud, IT kulud jms.

Osaliselt katab neid kulusid tuludes toetusfondi eraldi vastava komponendi ulatuses. Kõik Viru-Nigula vallas elavad või õppivad põhikooli ja gümnaasiumi õpilased saavad koolilõuna tasuta. Viru-Nigula vallavalitsus maksab koolilõuna vahe (koolilõuna maksumus – riigi toetus ca 1 eurot päevas õpilase kohta koolilõuna kohta).

3.7.6. Muu haridus

Eelarvekirje „Muu haridus“ tegevusalal (09800) kajastatakse personalikuludes kulud haridust administreerivale personalile. Majandamiskuludes kajastatakse õpetajate päeva ürituse kulud, jõuluüritus õpilastele, meened külalistele, õpilaste tunnustamine jms.

3.8. Sotsiaalne kaitse (10)

Sotsiaalse kaitse valdkonna eesmärgiks on Viru-Nigula valla elanikele ja nende perekondadele toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks või leevendamiseks abi osutamine ja

sotsiaalsete erivajadustega isikutele sotsiaalsele turvalisusele, arengule ja ühiskonnas kohanemisele kaasaaitamine.

Ülevaade sotsiaalvaldkonna kuludest on esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 13. Kulud aastatel 2023-2024.

Tegevus- ala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2023 lõplik	Eelarve täitmine 30.09.2023	Eelarve 2024	Muutus +/-
10		SOTSIAALNE KAITSE	1 369 870	907 072	1 431 739	61 869
10	41	SOTSIAALTOETUSED	614 339	385 085	798 000	183 661
10	45	MUUD TOETUSED	1 000	80	100	-900
10	50	TÖÖJÕUKULUD	301 500	215 950	307 343	5 843
10	55	MAJANDAMISKULUD	452 831	305 947	326 096	-126 735
1012101		Puuetega laste sotsiaalne kaitse	45 150	34 699	57 500	12 350
1012101	41	SOTSIAALTOETUSED	5 150	4 355	16 000	10 850
1012101	50	TÖÖJÕUKULUD	22 500	17 746	24 000	1 500
1012101	55	MAJANDAMISKULUD	17 500	12 598	17 500	0
1012102		Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	16 500	7 665	0	-16 500
1012102	41	SOTSIAALTOETUSED	16 500	7 665	0	-16 500
102000		Hooldekodud teistes KOV	284 998	182 025	480 000	195 002
102000	41	SOTSIAALTOETUSED	208 867	105 895	480 000	271 133
102000	55	MAJANDAMISKULUD	76 131	76 130	0	-76 131
102002		Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande keskus KOKKU	134 700	88 515	128 497	-6 203
102002	50	TÖÖJÕUKULUD	99 000	73 357	103 401	4 401
102002	55	MAJANDAMISKULUD	35 700	15 157	25 096	-10 604
10400		Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeasutused	247 400	174 421	240 000	-7 400
10400	55	MAJANDAMISKULUD	247 400	174 421	240 000	-7 400
104022		Sotsiaaltoetused sissetulekust sõltuvad	59 300	17 975	53 500	-5 800
104022	41	SOTSIAALTOETUSED	56 800	15 844	50 000	-6 800
104022	55	MAJANDAMISKULUD	2 500	2 131	3 500	1 000
104023		Sotsiaaltoetused sissetulekust mittesõltuvad KOV	39 000	18 870	26 000	-13 000
104023	41	SOTSIAALTOETUSED	33 900	18 280	25 000	-8 900
104023	55	MAJANDAMISKULUD	5 100	590	1 000	-4 100
104024		Matusetoetus	20 502	14 600	20 000	-502
104024	41	SOTSIAALTOETUSED	20 502	14 600	20 000	-502
10600		Eluasemeteenused sotsiaalsetele	5 000	2 845	3 000	-2 000
10600	41	SOTSIAALTOETUSED	5 000	2 845	3 000	-2 000
10701		Riiklik toimetulekutoetus RE	259 620	212 507	200 000	-59 620
10701	41	SOTSIAALTOETUSED	259 620	212 507	200 000	-59 620
10702		Muu sotsiaalsete riskirühmade l	1500	603	1 000	243
10702	41	SOTSIAALTOETUSED	1500	603	1 000	243
10900		Muu sotsiaalne kaitse	256 200	152 348	222 242	-33 958
10900	41	SOTSIAALTOETUSED	6 500	2 492	3 000	-3 500
10900	45	MUUD TOETUSED	1 000	80	100	-900
10900	50	TÖÖJÕUKULUD	180 000	124 846	179 942	-58
10900	55	MAJANDAMISKULUD	68 500	24 919	39 000	-29 500
10900	60	MUUD TEGEVUSKULUD	200	10	200	0

Valdkonna eesmärkide saavutamiseks osutab Viru-Nigula Vallavalitsus sotsiaalteenuseid ning maksab erinevatele riskigruppidele suunatud toetusi (nii KOV poolt makstavad toetused nn

lokaalsed kui riiklikud toetused). Sotsiaalteenused ja toetused jagunevad eelkõige järgmiste tegevusalade peale:

- ✓ 10121 Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse
- ✓ 10200 Muu eakate sotsiaalne kaitse
- ✓ 10400 Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused
- ✓ 10402 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse ja matusetoetus
- ✓ 10701 Riiklik toimetulekutoetus
- ✓ 10900 Muu sotsiaalne kaitse.

Sotsiaaltoetuste eelarve koostamisel on arvestatud põhimõttega, et kohaliku omavalitsuse kohustuseks on tagada sotsiaalteenuste, sotsiaaltoetuste, vältimatu abi ja muu sotsiaalabi andmine isikutele, kelle elukohaks on rahvastikuregistrisse kantud Viru-Nigula vald (SHS §5 lg 1). Sotsiaalhoolekande seadus (SHS) sätestab 13 sotsiaalteenust, mille tagamine on kohaliku omavalitsuse üksusele kohustuslik. Samuti tuleb kohaliku omavalitsuse üksusel vajadusel tagada muu abi kui see on isiku toimetulekuks vajalik.

Järgnevalt on toodud detailsemalt ülevaade iga tegevusala kaupa osutatavate sotsiaalteenuste ja antavate sotsiaaltoetuste kohta.

3.8.1. Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse

Sellel tegevusalal (10121) kajastatakse puuetega inimeste toetuste kulu ja eriotstarbelist sotsiaalmaksu puudega lapse ja täiskasvanu hooldajatele.

Puuetega laste teenuste osutamiseks ja toetuste maksmiseks kasutame peamiselt riigieelarvelisi toetusfondi vahendeid ja ESF-i vahendeid.

Raske või sügava puudega isiku ja/või lapse hooldajatoetuse regulatsioon on kehtestatud Viru-Nigula Vallavolikogu 27.01.2022 määruse nr 5 „Sotsiaalhoolekandelise abi andmise tingimused ja kord“ § 28 ja Viru-Nigula Vallavalitsuse 03.02.2022 määruse nr 2 „Viru-Nigula valla sotsiaalteenuste osutamise kord ja teenuste hinnad“ § 5 ja § 6 alusel.

Hooldajatoetust makstakse Viru-Nigula Vallavolikogu 28.02.2022 määruse nr 6 „Sotsiaalhoolekandelise abi korras makstavate toetuste määrade kehtestamine“ § 1 punktide 7-10 alusel.

3.8.2. Muu eakate sotsiaalne kaitse

Selle tegevusala (10200) alla kuuluvad hooldekodude kohatasud ja Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande Keskus.

Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande Keskuse alla kuuluvad omakorda Viru-Nigula turvakorter ja Kunda Päevakeskus.

Kunda Polikliniku tegevuskulude all on majandamiskulud Kundas tegutseva perearsti jaoks. 2024. aastal on plaanis Kunda perearst kolida Mäe tn 11, valmimas on Kunda perearsti keskus. Kulud täpsustatakse lisaeelarvega.

Viru-Nigula vald on paigutanud omasteta eakaid üldhooldusteenusele (hooldekodudesse), mis kuuluvad erasektorile.

1. juulist 2023 jõustus hooldereform. Kui seni oli inimese katta olnud 100 protsenti hooldekodu kohatasust, siis alates 1. juulist 2023 jaguneb kohamaksumus teenust vajava inimese ja kohaliku omavalitsuse vahel. Reformiga annab riik omavalitsustele lisaks nende senisele rahalisele panusele täiendavad rahalised vahendid pikaajalise hoolduse korraldamiseks.

Viru-Nigula vald tasub igakuiselt hooldekodu kohatasust hoolduskulu osa, kuid mitterohkem kui Viru-Nigula Vallavalitsuse korraldusega kehtestatud hoolduskulude piirmäär 650 eurot.

Klient tasub igakuiselt hooldekodu kohatasu katteks 95% omavanaduspensionist, millega kaetakse majutus, toitlustus ja muud isiklikud kulud ning puudujääv osa hooldekodu kohatasust kaetakse seadusjärgsete ülalpidajate poolt või nende puudumisel Viru-Nigula vald.

Viru-Nigula vald ostab teenust alljärgnevatelt hooldekodudelt:

1. Südamekodud AS
2. MTÜ Lille Turvakodu
3. OÜ Nemesten
4. SA Kiviõli Tervisekeskus
5. MTÜ VAHTRA HOOLDEMAJA
6. Viru Haigla AS Tapa Pihlakodu
7. Viru Haigla AS Viimsi Pihlakodu
8. Alutaguse Hoolekeskus SA
9. Väätsa eakate kodu
10. Imastu Hooldekodu OÜ
11. Eakate kodu Rakvere
12. Benita Kodu AS
13. Tartu Eluringikeskus OÜ
14. OÜ Westender

Kokku viibib hooldekodudes 71 isikut, 26 isiku ülalpidamiskulud hooldekodudes katab vald.

3.8.3. Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused

Antud tegevusalal (10400) kajastuvad asendus- ja järelhooldusteenusel viibivate laste teenuse kulud. 2023. aasta detsembri seisuga viibib asendushooldusteenusel 7 last ja järelhooldusteenusel ei ole ühtegi isikut. Eelarvesse on summa planeeritud vastavalt tegelikele kuludele.

Vastavalt sotsiaalhoolekandeseaduse § 156 lg 3⁴ määratakse vastavalt riigieelarve võimalustele toetus kohaliku omavalitsuse üksustele asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks ning hooldusperede toetamiseks. Kohaliku omavalitsuse üksus võib kasutada käesoleva paragrahvi lõikes 34 nimetatud toetust asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks ning hooldusperede toetamiseks. Riigieelarvest eraldatava summa suurus selgub toetusfondi määрусega peale riigieelarve kinnitamist.

3.8.4. Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse

Muu perekondade ja laste sotsiaalse kaitse kulud kajastatakse eelarves tegevusalal 10402.

Sissetulekust mittesõltuvad toetused on määratletud Viru-Nigula Vallavolikogu 27.01.2022 määruse nr 5 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“ § 9 lg 2 alusel. Sissetulekust sõltuvad toetused on määratletud Viru-Nigula Vallavolikogu 27.01.2022 määruse nr 5 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“ § 9 lg 3 alusel.

Siia tegevusala alla kuulub ka riigieelarveline ja omavahenditest makstav matusetoetus (riigi juhendi alusel).

3.8.5. Riiklik toimetulekutoetus

Riikliku toimetulekutoetuse tegevusalal (10701) kajastatakse toimetulekutoetuste kulu, mille katteallikaks on tulude poolel samas summas toetusfondi eraldise komponent.

3.8.6. Muu sotsiaalne kaitse

Selle tegevusala (10900) all kajastatakse sotsiaalse kaitse majandamiskulud ja personalikulud. Personalikuludes kajastatakse sotsiaalosakonna juhi, sotsiaaltööspetsialisti, lastekaitsepspecialisti, lastekaitse-ja eestkostespetsialisti, peretöötaja, sotsiaaltoetuste spetsialisti töötasud. Siin on planeeritud Aseris, Kundas ja Viru-Nigulas asuvate sotsiaalosakonna ruumide ülalpidamiskulud. Lisaks on siin vahendid sotsiaalteenuste (sh erinevad nõustamisteenused) osutamiseks ja projektide omafinantseeringuks.

4. INVESTEERIMISTEGEVUS

Investeeringimistegevuse all on kajastatud põhivara müük, põhivara soetus (kululiik 15), põhivara soetuseks saadavad sihtfinantseerimised (toetused), finantskulud- ja tulud. Põhivara soetamise eesmärgil antavad sihtfinantseerimised kajastatakse eelarves kululiigiga 4502 (hajaasustuse programm).

Investeeringimistegevus kokku (= investeeringimistegevuse sissetulekud – väljaminekud) on summas -1556 821,48 eurot. Muud tulu põhivara müügist (+) 150 000 eurot, intressitulud (+)3 000 eurot. Muud toetused põhivara soetuseks (-) 11 184 eurot, finantskulud (laenuintressid) (-)150 000 eurot. Põhivara soetus on planeeritud summas (-) 2 491 478,48 eurot ja põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+) 942 841 eurot.

Tabel 14. 2024. aastaks planeeritavad investeeringuobjektid on järgmised:

Nimetus	Eelarve 2024		Tegevusala nimetus	Info
	Toetus/muu/oma vahendid	Kokku		
Kalvi rand	50 000	90 000	Muu majandus	2023 ületulev tegemisel
Viru-Nigula kogukonnajärgne energiatõhusus (ehitus)	445 052	674 322	Muu majandus	2023 ületulev tegemisel, ES 2023-2027
Pindamine	0	200 000	Teede ja tänavate korrashoid	ES 2023-2027
Pargi tänav	0	750 000	Teede ja tänavate korrashoid	ES 2023-2027
Kergtee Padaorg-Viru-Nigula saeveski	394 337	648 704	Teede ja tänavate korrashoid	2023 ületulev tegemisel, summa väheneb, nov akt puudu!
MATA projekt -Kunda terviseraja projekteerimine+mõõdistamine	53 452	78 452	Muu majandus	ES 2023-2027
Mäe 11 hoone ehitustööd	100 000	100 000	Muu majandus	2023 ületulev, tegemisel

Põhivara soetamise eesmärgil antavad sihtfinantseerimise (hajaasustuse programm) kulud kokku on planeeritud 0 eurot, kululiik 4502, toetus ja omafinantseering lisatakse lisaeelarvega 2024.

5. FINANTSEERIMISTEGEVUS

FinantseerimistegEVuses kajastatakse finantseerimistehingud. Finantseerimistehinguteks on laenude võtmise ja tagasimaksmise kajastamine. 2024. aastal on planeeritud laenu tagasimaksed summas 1 991 000 eurot, sh balloonmaks 1,5 miljonit, mis jaguneb järgmise 10 aasta peale (kohustuste osakaal ei muutu, vt tabel 15).

Tabel 15. FinantseerimistegEVus 2023-2024. **Laenud täpsustatakse aasta lõpuga, kuna 2023. aasta lõpuni saab laenu välja võtta!**

Nimetus	Eelarve 2023	Eelarve 2024
FINANTSEERIMISTEGEVUS	1 000 000	1 120 637
Kohustuste võtmine (+)	1 350 000	3 111 637
Kohustuste tasumine (-)	-350 000	-1 991 000

Viru-Nigula valla põhitegevuse tulude ja kulude vahe ehk põhitegevuse tulem on 2024. aastaks planeeritud 24 886,36 eurot. InvesteeringutegEVuse maht on kokku -1 556 821,48 eurot. Sellest nähtub, et põhitegevuse tulem ei kata investeeringutegEVust. Investeeringuobjektide omafinantseering on plaanis katta pangalaenuga.

Laenukohustuse võtmist reguleerib KOFS. KOFS-i järgi tohib netovõlakooEVuse ülempiir olla aastatel 2024 (80%)-2027 (vähenedes kuni 65%), 8,4 miljonit eurot 2024. aastal. Viru-Nigula valla prognoositav netovõlakooEVus 2024. aasta lõpuks on 3,5 miljonit eurot ehk 32% põhitegevuse tuludest, mis on vastavuses KOFS-i nõuetega. Vabaks netovõlakooEVuseks jääb veel ligikaudu 4,9 miljonit eurot. Samas põhitegevuse tulem ei kata laenukooEVust. Andmed 13.11.2023 seisuga, muutuvad!

Viru-Nigula valla võlakohustused seisuga 31.12.2023 on kokku xxx miljonit eurot. Viru-Nigula valla prognoositavad võlakohustused seisuga 31.12.2024 on xxx miljonit eurot.

6. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga ja saldo vähenemine miinusega.

2023. aasta rahaliste vahendite lõppsaldoks kujunes xxx eurot. 2024. aasta lõpuks on prognoositav raha jääk xxx eurot.

Punasega märgitud andmed selguvad!